

Dosarul nr. Ira-48/2022
1-20000278-01-Ira-12012022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judcători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Plămădeală Ghenadie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Chirtoacă Vadim Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 02.01.2020 - 19.03.2020;
2. Instanța de apel: 23.09.2021 - 27.10.2021;
3. Instanța de recurs ordinar: 12.01.2022 - 01.03.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 19 martie 2020, a fost recunoscut vinovat Chirtoacă Vadim în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(4) Cod penal, și în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ pct. (8) Cod de procedură penală i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a suspendat condiționat executarea pedepsei aplicată lui Chirtoacă Vadim în baza art. 264 alin.(4) Cod penal, conform art. 90 Cod penal, stabilindu-i-se un termen de probațiune de 5 (cinci) ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de supraveghere a executării pedepsei.

S-a admis cererea acuzatorului de stat, procuror în Procuratura Ialoveni, Păun Alexandru privind încasarea din contul inculpatului Chirtoacă Vadim, a cheltuielilor de judecată suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei, fiind dispusă încasarea din contul lui Chirtoacă Vadim în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei, în

legătură cu efectuarea expertizei judiciare. S-a restituit corpul delict: automobilul de model „Xxxxx” cu n/î XXXXX proprietarului, după rămânerea definitivă a sentinței.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut că, Chirtoacă Vadim la data de 01.10.2019, aproximativ la orele 08:00 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică și fără a deține permis de conducere, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, după ce a consumat băuturi alcoolice, s-a urcat la volanul automobilului de model „Xxxxx” cu numerele de înmatriculare XXXXX, cu care s-a deplasat pe traseul L461 din direcția or. Ialoveni spre s. Costești, încălcând astfel cerințele prevederilor pct. 10 alin. (2), lit. a) Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, care stipulează că persoana care conduce un autovehicul trebuie să dețină permis de conducere și pct. 14 lit. a) al aceluiași Regulament, care stipulează expres, că persoana care conduce un autovehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate. Astfel, conducând cu viteză excesivă și avându-l în calitate de pasager pe Aftenii Marin, aflat pe bancheta din față, a ignorat cerințele aceluiași regulament de circulație rutieră și anume, pct.45 alin.(1) „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; iar alin.(2) „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, pierzând controlul volanului și derapând de pe traseu pe porțiunea de drum a străzii Petre Ștefănuță, 12, iar drept urmare tamponându-se în gardul gospodăriei de pe adresa indicată. În rezultatul accidentului pasagerului Aftenii Marin, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral deschis manifestat prin fractura bazei craniene, peretelui posterior a orbitei stângi-aripa mare a osului sfenoid, apofizei maxilare a osului zigomatic pe stânga (planșeul inferior orbitei stângi), paninuită hemoragică, fractura oaselor nazale, edem posttraumatic panfacial preponderent hemifacial pe stânga, excoriații difuze în regiunea frontală, nazală, geniană stânga, plagă contuză în regiunea frontală stânga, plagă contuză a cotului stâng, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui(or) obiect(e) dur contodent sau la lovirea de asemenea obiecte, posibil în timpul și circumstanțele indicate care, au fost calificate ca vătămări corporale grave, ce se confirmă prin raportul de expertiză judiciară nr. 201902D2359 din 05.12.2019. Potrivit rezultatelor analizei sângelui la alcool nr. 286, lui Chirtoacă Vadim proba nr. 4798 din 01.10.2019 la ora 09:40, s-a stabilit că la acesta se conține 0,98 g alcool etilic, care conform Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009 și prevederile art. 134¹² alin. (3) Cod penal constituie grad avansat de ebrietate alcoolică.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Păun Alexandru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni din 19.03.2020, ca fiind neîntemeiată, în partea pedepsei stabilite lui Chirtoacă Vadim, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Chirtoacă Vadim, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În motivarea apelului partea acuzării a invocat că în speță, pentru a fi realizat scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, este oportună aplicarea unei pedepse cu închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, or, aplicarea de către instanța de judecată a pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acesteia, este una prea blândă.

Prin urmare, a menționat partea acuzării că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de pericolul social al faptei incriminate lui Chirtoacă Vadim, precum și de circumstanțele și urmările prejudiciabile a infracțiunii săvârșite de către acesta.

În opinia acuzării, prima instanță nu a luat în considerație prevederile art. 7, 61 75 alin. (1) Cod penal, la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, astfel concluzionând că pedeapsa aplicată lui Chirtoacă Vadim, este una inefficientă și care nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale.

De asemenea, a precizat că instanța de judecată neîntemeiat i-a aplicat inculpatului Chirtoacă Vadim, pedeapsa cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, întrucât ultimul nu deține permis de conducere.

În acest context, invocând prevederile art. 65¹ alin. (3) Cod penal, a indicat că pedeapsa penală sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport, poate fi aplicată doar deținătorilor de acest drept, adică persoanelor care dețin permis de conducere.

Mai mult, consideră că prima instanță urma să țină cont de circumstanța că inculpatul Chirtoacă Vadim a săvârșit infracțiunea fără a deține permis de conducere, or, aceasta suplimentar demonstrează gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii incriminate inculpatului.

4. De asemenea, avocatul Aftenii Marin în numele inculpatului Chirtoacă Vadim, a declarat apel în termenul declarat de lege împotriva sentinței Judecătoriai Hîncești, sediul Ialoveni din 19 martie 2020, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Hîncești cu sediul Ialoveni din 19.03.2020, în partea aplicării pedepsei inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Chirtoacă Vadim să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu

aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și fără anularea dreptului de a conduce vehicule.

În motivarea apelului a indicat că pedeapsa stabilită inculpatului de prima instanță, este una prea aspră, întrucât inculpatul Chirtoacă Vadim a recunoscut integral vina și prin scris autentic a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală.

În acest context, partea apărării invocând prevederile art. 61 alin. (1), 75 alin. (1) Cod penal, a precizat că în privința lui Chirtoacă Vadim, careva circumstanțe agravante nu s-au stabilit, iar circumstanțe atenuante în privința acestuia s-a constatat căința sinceră, lipsa antecedentelor penale și faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv de la locul de trai.

Astfel, a menționat că întrucât inculpatul Chirtoacă Vadim s-a căit sincer de cele săvârșite, a conlucrat cu organul de urmărire penală, iar partea vătămată nu are nici o pretenție, consideră că în privința acestuia poate fi aplicată o pedeapsă mai blândă, fiind una echitabilă.

De asemenea, a precizat că nu este clară concluzia primei instanțe referitor la anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în contextul în care inculpatul nu deține permis de conducere, or, acestuia nu-i poate fi anulat un drept de care nu a dispus la momentul săvârșirii infracțiunii.

Cu referire la cheltuielile judiciare, partea apărării a conchis că acestea urmează a fi suportate din contul statului, deoarece sarcina probării vinovăției în cauzele penale, îi aparține statului.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că inculpatul Chirtoacă Vadim, până la începerea cercetării judecătorești, fiind asistat de apărătorul său Aftenii Marin, a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și încadrarea juridică a acestora, că probele le cunoaște, înțelege conținutul lor și că nu are obiecții asupra acestora, solicitând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, deoarece nu solicită administrarea de noi probe, astfel că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească fiind efectuată cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar concluzia primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nefiind încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce atestă că instanța de apel nu este în drept să rețină o altă situație de fapt decât cea constatată în rechizitoriu și de către prima instanță.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale, inculpatul Chirtoacă Vadim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, aceasta argumentându-și soluția adoptată din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, și din punct de vedere a prevederilor legale.

Totodată, instanța de apel a precizat că sentința primei instanțe a fost contestată de către procuror și partea apărării în partea individualizării pedepsei aplicate inculpatului, însă referitor la încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Astfel, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei inculpatului Chirtoacă Vadim, prima instanță a reiterat prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător, din care motiv apelurile declarate urmează a fi respinse ca nefondate.

În acest context, ținând cont de prevederile art. 7, 61 75 Cod penal, instanța de apel a indicat că prima instanță i-a stabilit inculpatului Chirtoacă o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor săvârșite.

De asemenea, instanța de apel a reținut faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu are persoane la întreținere, lipsa antecedentelor penale, că acesta a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune și este încadrat oficial în câmpul muncii, pe parcursul examinării cauzei nu s-a eschivat de a se prezenta la ședințele de judecată, iar cauza penală a fost examinată în termeni restrânși.

Reieșind din faptul că la caz, s-a stabilit prezența circumstanțelor atenuante, precum și a celor agravante, fiind necesară aplicarea prevederilor art. 78 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia primei instanțe potrivit căreia nu i-a aplicat inculpatul Chirtoacă Vadim pedeapsa minimă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 8 luni, solicitată de către acuzatorul de stat.

Instanța de apel a conchis că scopul pedepsei penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Chirtoacă Vadim, se va realiza doar prin aplicarea pedepsei în limitele sancțiunii articolului incriminat, și anume pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a constatat că în privința inculpatului Chirtoacă Vadim urmează a fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, nefiind rațională executarea reală a pedepsei de către acesta, întrucât s-a constatat că inculpatul Chirtoacă Vadim, nu are antecedente penale, nu prezintă pericol social sporit și corectarea acestuia este posibilă fără a fi izolat de societate. Mai mult, instanța de apel a reținut în acest sens poziția părții vătămate care a susținut că nu are pretenții de ordin material și moral față de inculpatul Chirtoacă Vadim, solicitând aplicare în privința acestuia a unei pedepse mai blânde.

Totodată, instanța de apel a precizat că inculpatul Chirtoacă Vadim este încadrat în câmpul muncii, este la o vârstă tânără, ceea ce condiționează necesitatea acordării unei șanse de a se integra în societate, or, pedeapsa stabilită acestuia, va contribui la realizarea scopului legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a unor încălcări, astfel că corectarea inculpatului poate fi obținută prin aplicarea pedepsei cu închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, pentru un termen de probațiune de 5 ani.

În ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei penale sub formă de închisoare stabilită inculpatului Chirtoacă Vadim, instanța de apel a menționat că în privința acestuia nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie în regim real, or, nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentații.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele acuzării și ale părții apărării referitor la faptul că prima instanță eronat a aplicat în privința inculpatului pedeapsa complementară întrucât inculpatul nu deține permis de conducere, iar în acest sens instanța a reținut prevederile art. 65 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Chirtoacă Vadim nu a deținut și nu deține permis de conducere, însă reieșind din faptul că acesta, o anumită perioadă de timp a condus mijlocul de transport fără a deține acest drept, cu atât mai mult că acesta și-a permis să se urce la volan în stare de ebrietate, sfidând toate normele legale, prin acțiunile sale creând o situație de risc atât pentru sine cât și pentru participanții la trafic, instanța a apreciat că prima instanță corect a aplicat inculpatului Chirtoacă Vadim și pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, reieșind din scopul legii penale de asigurare a siguranței la trafic, impunerii unei prudențe sporite în conducerea mijloacelor de transport care reprezintă izvoare de pericol sporit, educării în acest sens a participanților la trafic.

Referitor la argumentele apărării privind cheltuielile judiciare, potrivit cărora acestea urmează să fie suportate de către stat, instanța de apel reținând prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, a menționat că în speță, cheltuielile judiciare au fost suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201902D2359 din 05 decembrie 2019, iar art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale.

Prin urmare, având în vedere că, în cadrul urmăririi penale a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr. 201902D2359 din 05 decembrie 2019 pentru care au fost

suportate cheltuieli în sumă de 320 lei din contul statului (suma cheltuielilor indicată în raport), cheltuieli care au fost suportate întru stabilirea leziunilor corporale părții vătămate Aftenii Marin în urma acțiunilor culpabile ale inculpatului, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit că inculpatul Chirtoacă Vadim urmează a fi obligat la compensarea acestor cheltuieli în beneficiul statului.

6. Procurorul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În argumentarea recursului partea acuzării invocă că instanța de apel a admis erori de drept cu privire la motivarea soluției, în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, precum și modului de executare a acesteia.

Astfel, susține acuzarea că modalitatea de executare a pedepsei stabilite inculpatului de către instanțele de fond, nu corespunde principiului proporționalității în raport cu fapta săvârșită, impactul social și consecințele survenite în urma săvârșirii infracțiunii – cauzarea de vătămări corporale grave.

În opinia acuzării, în privința lui Chirtoacă Vadim nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare, or, personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei bune conduite.

Prin urmare, menționează că instanța de apel a reținut aceleași circumstanțe în vederea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, precum și în privința modalității de executare a acestei pedepse.

De asemenea, consideră partea acuzării că examinarea cauzei în ordinea procedurii simplificate pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, recunoașterea vinovăției nu poate fi pusă la baza individualizării pedepsei penale și nici la baza modalității de executare a pedepsei, or astfel, uneia și aceleiași situații i s-ar acorda o dublă valență juridică.

În acest context, precizează că pedeapsa stabilită inculpatului Chirtoacă Vadim, nu va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a acestuia.

Mai mult, indică că instanța de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 Cod penal, astfel că pronunțând o decizie cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru săvârșirea de către Chirtoacă Vadim a infracțiunii grave, soldate cu cauzarea de vătămări corporale grave, instanțele de fond au deturnat rolul punitiv al sancțiunii penale.

7. Judecând recursul declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul procurorului urmează a fi respins, din următoarele raționamente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul

este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că partea acuzării invocă dezacordul cu soluția deciziei instanței de apel, invocând temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea acuzării, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată a examinat toate aspectele esențiale invocate de către părți și în soluția pronunțată a dat răspuns argumentat acestora, iar hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată.

În acest context, instanța de recurs conchide că nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocate de către procuror.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul consideră că instanțele de fond, neîntemeiat i-au stabilit inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând

cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înlătuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Chirtoacă Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului, potrivit art. 90 Cod penal, pentru un termen de probațiune de 5 ani, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Judecând apelurile declarate, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal, de personalitatea inculpatului care anterior nu a fost condamnat, că inculpatul nu

s-a eschivat de a se prezenta la ședințele de judecată, de faptul că acesta nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că inculpatul și-a recunoscut vina, vârsta tânără a acestuia, nu are persoane la întreținere, este încadrat oficial în câmpul muncii, precum și faptul că a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a constatat că în privința inculpatului urmează a fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal, nefiind rațională executarea reală a acesteia, și în acest sens reținând just poziția părții vătămate care a susținut că nu are pretenții de ordin material și moral față de inculpatul Chirtoacă Vadim, solicitând ca să-i fie aplicată ultimului o pedeapsă mai blândă, astfel concluzionând că corectarea inculpatului va fi posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Așadar, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului a ținut cont de prevederile legale expuse supra și a motivat aplicarea față de inculpat a suspendării condiționate a executării pedepsei, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, Colegiul consideră, că instanța corect a concluzionat că stabilirea pedepsei inculpatului Chirtoacă Vadim, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este una echitabilă, care va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului și de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de către alte persoane.

Colegiul penal lărgit amintește, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, instanța de recurs statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru

restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În acest context, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiată poziția procurorului privind dezacordul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatului Chirtoacă Vadim, or, lecturând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel a expus clar toate motivele pentru care a dispus condamnarea inculpatului Chirtoacă Vadim cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Mai mult, deși procurorul nu este de acord cu aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei stabilite inculpatului, instanța de recurs constată că acesta nu motivează excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

De asemenea, procurorul consideră că nu sunt suficiente circumstanțele reținute de către instanța de apel, în privința lui Chirtoacă Vadim, pentru aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, și anume invocând că instanța de apel a reținut aceleași circumstanțe atât la individualizarea pedepsei, precum și în privința modului de executare a acesteia, însă Colegiul penal lărgit relevă că potrivit practicii judiciare constante, enumerarea circumstanțelor nu este una limitativă.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit menționează că nu pot fi reținute nici argumentele procurorului potrivit cărora examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală și recunoașterea vinovăției de către inculpat, nu poate fi reținută la individualizarea pedepsei aplicate și nici la modalitatea executării acesteia, or, ținând cont de faptul, că examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, deoarece inculpatul a recunoscut vina și nu a solicitat să fie administrate probe noi, astfel încât instanța a concluzionat că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt constatate și că sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, prin urmare, inculpatul Chirtoacă Vadim beneficiază de reducerea pedepsei cu 1/3 a limitelor de pedeapsă, fiindu-i stabilită pedeapsa în limitele noi a sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal lărgit reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Chirtoacă Vadim, pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel nu a comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate, din care considerente, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul declarat, urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Chirtoacă Vadim Xxxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 mai 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

01 martie 2022

mun. Chișinău

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorilor Cobzac Elena și Timofti Vladimir

Conform art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală în cauza penală privindu-l pe Chirtoacă Vadim

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2022, a fost respins, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Chirtoacă Vadim**, cu menținerea deciziei atacate.

2. Am semnat decizia, conform prevederilor art.339 alin.(7) Cod procedură penală, dar, cu privire la soluția adoptată, exprimăm dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece considerăm că, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina urma a fi admis, casată, parțial, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021, în latura penală și pronunțată în această parte o nouă hotărâre privind excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal în privința lui Chirtoacă Vadim, cu stabilirea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Din materialele cauzei rezultă că, prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 19 martie 2020, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Chirtoacă Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În conformitate cu art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 5 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de supraveghere a executării pedepsei.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către *acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Păun Alexandru*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 19.03.2020, ca fiind neîntemeiată, în partea pedepsei stabilite lui Chirtoacă Vadim, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Chirtoacă Vadim, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa

de 2 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2021 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

5. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Considerăm întemeiate argumentele procurorului, precum că *instanța de apel greșit a individualizat modalitatea de executare a pedepsei stabilite, aplicând nejustificat prevederile art.90 Cod penal*, totodată, instanța de apel n-a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, precum și influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La fel, instanța de apel nu a reținut caracterul grav al faptelor comise, or inculpatul a comis infracțiunea ce ține de domeniul transporturilor, fiind în stare de ebrietate alcoolică, nedeținând permis de conducere, ceea ce denotă faptul că inculpatul prezintă pericol pentru societate, prin urmare corectarea și reeducarea lui poate fi efectuată numai în condițiile aplicării pedepsei penale, privative de libertate.

Pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, aplicarea în privința inculpatului a suspendării executării pedepsei stabilită inculpatului nu este una echitabilă în raport cu cele săvârșite, la stabilirea ei instanța de apel urma să țină cont atât de scopul preventiv și educativ al pedepsei, de împrejurările în care au fost comise faptele, circumstanțele cauzei, comportamentul inculpatului care a comis infracțiunea din categoria celor grave, comisă în stare de ebrietate alcoolică și fără a deține permis de conducere, cauzându-i părții vătămate Aftenii Marin vătămări corporale grave, circumstanțe, care în cumul condiționează concluzia, că la caz nu sunt aplicabile prevederile art.90 Cod penal.

Având în vedere cele menționate cât și materialele cauzei, considerăm că doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul v-a conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursului declarat de către procuror, cu casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

din 27 octombrie 2021, în partea individualizării modului de executare a pedepsei, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal și stabilirea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Timofti Vladimir